

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lap szerkesztőségéhez (IV. Lövész-utca 13. sz.) kérjük küldeni.

Budapest, 1882.

15. szám.

Április 13.

A pápák és a királygyilkosok.

— Vége. —

A világi souverainek életére ezer meg ezer örkdő szem vigyáz, s ők maguk sokszor, mint pl. az orosz czár, majdnem kétségbeesztő aggályossággal, rendkívüli elővigyázati rendszabályokhoz kénytelenek folyamodni, midőn a nyilvánosság terén megjelenni kívánnak, vagy idegeneket színök elé bocsátanak; ellenben szentséges atyánk majdnem minden nap ad kihallgatást, sokszor ezernyi néptömeg előtt, s a világ legkülönfélébb részeiből fogad hódolókat, kik előtte mély tiszteletök jeléül földre borulnak, hogy áldását fogadják, s ők viszont áldják őt!

Ki nem látja ebben az Isten ujját? A világi fejedelmek azok, kik a pápát jogaitól orozva megfosztották, kik szentségtörő kezeiket sz. Péter örökségére emelték, kik a pápának a legnagyobb keserőségeket okozták és folyton okozzák: igen, ezt tehetik; mert hisz hol mutatkozik durva erőszak föltünőbbben, mint az angyali szelidséggel szemben, mely legerősebb fegyver ezen erőszak támadásai ellen?

De ezen erő képviselőinek reszketniök kell a támadó gyilkok ellen, holott a tehetetlennek látszó aggastyán bátran s önérzetesen emeli fejét a magasba, mint Libanon bérczein a czédrus; de sőt a világi fejedelmeknek a legbiztosabb gyógyszerert, a hit palladiumát kínálja a királygyilkosok fegyvere ellen. S szerencsétlenek az uralkodók addig, míg e palladiumot nem használják; mert a társadalom e borzalmas rákfenéje ellen egyedül a katholicismus bir biztos gyógyszerrel; egyedül ez képes megakadályozni a királygyilkosságot.

A barbár pogánykorban az alattvalók a királyok fejével játszottak, s a fejedelmek élete egy rakoncátlan esorda kegyétől függött. Ki ne emlékeznék borzadályal

egy Galba, Ottó, Vitellius korára? A kereszténység áldásával kezdé behinteni a társadalom borus egét, s a királygyilkosok elrejtették gyilkait a kath. hit ereje elől, a királyok szabadabban lélezkettek föl; a politikai gyilkosságok, melyek azelőtt mániává kezdtek válni, egy pillanat alatt megszüntek! A középkor, mely teljesen keresztény volt, nem ismeri a királygyilkosságot. Ez hydra-fejét csak a reformatióval egyidejűleg nyújtja ki, és a legvérengzőbb forradalomban, mely a reformatiónak édes öcsese, okádja ki fekete mérgét.

A királyok ellen intézett merényletek soha nem voltak gyakoribbak, mint a mióta a hatalmasságok türik a legkiáltóbb igazságtalanságot, mint a mióta a tehetetlennek látszó aggastyán a Vatikán falai között tisztességes rab gyanánt fogva tartatik. Az istentelen kísérletek a pápákat üldözni, s őket világi hatalmuktól megfosztani, új kezdetét kezdik képezni a világi fejedelmek ellen intézett merényleteknek. Az egyházra, a pápaságra mért öldöklő fegyver éle a támadók ellen fordult! És hiába, . . . örök igazságnak bizonyúl Macchiavelli mondása: a ki a pápák husából eszik, meghal . . . Bizonyítja a rideg valóság!

Desiderius.

A sírboltban.

— Beszély. —
(Folytatás.)

Dénes határozatlanul állott, midőn a hölgy lángoló tekintete rajta esüngött.

— Ah, szóla a leány, ön van itt! Miért fosztott meg ma reggel a lovaglás örömétől? Én azt gondoltam, hogy ön mindig meg szokta szavát tartani.

— Anyámnak szüksége volt reám. Valóban nem tettem másként, válaszola Dénes s a részegzett sötét szemek hatása alatt lángvörössé lett.

Megvető mosoly ült a duzzadt ajkakra.

— Anyja! szóla gúnyos hangon. Mily engedelmes fiuvá lett egyszerre!

— Azt gondolom, hogy mindig az voltam. Nagyon sajnálom, hogy ígéretemet meg nem tarthattam, de ez alkalommal valóban másként nem tehettem. Megbocsát ez egyszer?

— Ez egyszer! ismétlé a leány keserűen. Ah igen! Tudom, mit akarnak szavai jelenteni. Előzet jövőd mulasztásokért. Valóban alárendelteknek nem kellene várniok, hogy kedvökért udvariasak legyenek. Köszönettel kell fogadniok, a mit kapnak.

— Reményem, ön nem tekint olyanak, ki akár-mely hölgy iránt is udvariatlan lennék, jegyzé meg Dénes izgatottan. Kegyed megjegyzése nem csak igazságtalan, hanem helyén kívüli is volt.

— Épen nem az, viszonzá a hölgy. Én alárendelt állapotban vagyok. Ezt elégszer éreztették velem. Nem ön — és hangja csábító édességű lön — igazságot szolgáltatok önnek, de mások, — és pedig először és mindenelőtt Szepesváryné ő nagysága.

— Nem gondolnám, szóla Dénes, hogy anyám valaha hideg vagy udvariatlan lett volna ön iránt. Kegyednek túlérzékenynyé kellett lennie, hogy ily dolgokat képzeljen.

— Valóban? és hosszu mély tekintettel mérte őt. Dénes szíve sebesebben lüktetett. Ismét az a regényes hódolat ébredt föl benne, melylyel minden élő szépség iránt viseltetik, de fölébredt egyszersmind benne a megbánás fájdalma, a félelem borzadalma, mert midőn tekintete az ő szemeivel találkozott, és látta, mint fokozódik arcában a láng, midőn itt előtte állott, nem kételkedhetett többé, hogy e leány szereti őt. És e fölsimerés nem a kielégített hiúság érzelmét, vagy a viszonzott hajlam édességét ébreszté benne, — hanem csak lelki furdalást és mély szégyenérzetet. Érzé, hogy az ő arcába is a vér szökelt. És a mint elragadó szépségében e hölgy ott állott a falombozat által megtört napsugarak szelid fényében, szépségében volt valami vonzó is, megdöbbentő is, és Dénes szemei bizonyossá tevék a leányt, hogy az ifju tud valamit az ő szívének megmozdult titkáról.

Hosszu, kényelmetlen hallgatás következett. Irén lábával ide-oda mozgatá a száraz leveleket, melyekkel a föld be volt borítva. Szívében összeütköző érzelmek küzdöttek egymással, de valamennyi fölött a harag uralkodott. Győzelmére oly bizton számított; annak kiküzdésére sem fáradságot, sem mesterséget nem kimélt, és kivívása nehezebbnek tetszett, mint valaha. Végre nagy önuralommal föltekintett; fényes szemei nedvesek valának, hangjában félig viszafojtott búskomolyság nyilatkozott, mely éreztetni akarta az ifjuval, hogy kegyetlenül viselte magát a gyönyörű teremtés iránt.

— Talán túlérzékeny voltam, szóla a legédesebb hangon. De ne kárhoztasson e miatt. Boldogtalan az én helyzetem. Bármily szivesek voltak is önök irányomban, nekem nincsenek sem rokonaim, sem barátom, sem otthonom, és —

Itt szünetelt. Dini talán folytatja. Talán elmondja, hogy a rokonok, a barátok, az otthon hiányát ő fogja pótolni! Szemeiben nem nyilatkozott e elég gyakran a szív hajlama? Nem voltak-e Irén iránt, gyengédebb szavai,

mint más hölgyek számára? Nem volt-e fiatal, könnyen szenvedélyre lobbánó, benyomásokra fogékony? És nincse-e Irénben elég bűverő, hogy Dénest még szorosabban esatolja magához?

— És — jóság és jóindulat azok helyét nem pótolhatja, végzé be Dini komolyan Irén mondatát, nem úgy, mint a szép olasz leány várta. — Bár fájjalom, de föl tudom fogni, hogy szívében ily érzelmek támadtak.

— És esoda-e, ha támadtak?

Kérdé Irén azon rohamos harag kitörésével, melyet az ifju már az ő gyermekéveikben gyűlölt, és az olasz hölgy utóbb oly gondosan eltitkolt, hogy Dini arról teljesen megfeledkezett. — Gyűlölöm hazájokat, nemzetöket, szokásaikat! Önök hidegek mint a jég, és a minő hidegek, annyira kevélyek. Önökben nincsen sem rokon-szeny, sem barátság. Hálát adok Istennek, hogy nem vagyok magyar!

— Irén! kiálta föl Dénes elámulva.

Az átható hangra Irén magához tért: hirtelen tudatára látszott jönni, hogy nagy oktalanságot követett el. Nagy önelgyőzéssel elnyomta a vihart, mely keblében dult. Az ifju felé fordult, szemeiben nagy könyeseppekkel, s haragjában önmaga iránti szemrehányás, anyyi szomorúság volt, hogy Dénes mélyen megilletődött.

— Bocsásson meg, szóla Irén hevesen; elismerem, hogy igazságtalan voltam. De vannak ön előtt ismeretlen dolgok, melyek fájnak. Gyakran nagyon boldogtalan vagyok.

Ez utóbbi szavak nem maradtak Dénesre hatás nélkül. A férfinak lovagiassága, a heves ifjuság egész szenvedélye életre ébredett. Keze reszketett, szíve hevesebben dobogott. Még egy pillanat, és talán kimondja a végzetes szavakat, melyeket az érzelem már-már ajkaira adott. De Irén nem tudva, mi megy végre Dénes lelkében, hirtelen előre hajolt, megragadta kezét, azt forró s reszkető ajkaihoz vezette és eltünt. Harag, szenvedély, sértett büszkeség, örült szerelem s meghiusított nagyravágyás lázhoz hasonlólag forrongtak ereiben s furiává tették vad, féktelen természetét. Midőn ily paroxizmusok lépék meg, a magány volt egyedüli gyógyítója; ehhez folyamodott most is. — magára hagyva az ámuló, megzavarodott, de a szerelemtől még menten maradt Dénest.

Jó volt, hogy Dini nem ment Irén után; még jobb, hogy nem látta, midőn a leány arcra leveté magát a fübe, görcsösen összeszorított kezekkel, a nőiességből egészen kikelt képpel. Kitépte a pázsitot, s ennek helyébe temeté arcát, hogy elfojtsa dühének kitöréseit, mely görcsös erőszakkal von rajta erőt, míg végre kimerülve lecsendesedett.

Ekkor visszament a házba, melyet gyűlölt, de melyhez mégis hozzátartozni ohajtott, visszatért az élethez, melyet helytelen nagyravágyás, esztelen szerelem elkésértett, nyomorulttá tett.

— Dini fiam, bemutatam Báth Klárát.

A fiatal Szepesváry épen ekkor lépett be a társalgó terembe; néhány percz múlva ebédhez valának ülendők. Anyjának szavai akkor lepték meg, midőn a termen át akart haladni; arról megfeledkezett, hogy vendéget vártak a házhoz. Meghajta magát a szép hölgy előtt, ki anyja mellett állott, aztán némi kíváncsisággal fölemelte

reá szeméit. Tekintetök pillanatra találkozott. Dininek úgy tetszett, hogy még soha sem látott ily szelid, kedves arcot, mint a melyet a gazdag arany fűrtök beárnyalának, és hogy soha szemekből oly tiszta szeretetreméltó lelkületet nem olvasott ki, mint a minő e hosszú szempillájú szelid barna golyókból sugárzott.

Azon este igen sokszor megfigyelé ez arcot, elgondolkodván, hogy miben áll tulajdonképen ritka bája, leírhatatlan vonzereje, és soha nem nyugtathatá magát azzal, hogy okát kitalálta volna. Vajjon az a ragyogó mosoly-e, mely örökké játszott ajkain? vagy az a derűtség, mely egész megjelenésén előmlött? vagy azok a gyermekded kifejezésteljes szemek, melyek oly hirtelen komolyságtól vidámságba mentek át? Dénes ezt nem volt képes megmondani.

De ez érdeklődés nem maradt észrevétlen. Irén lángtekinteteket vetett feléje és fogai közt mormogá: »Ha őt szereti, akkor vigyázzanak magukra!«

Három hét gyorsan elmúlt. A kárpátvölgyi kastélyban folytonos vidámság uralkodott. Dénes és két barátja idejüket vadászat és a hölgyek mulattatása közt oszták meg.

Rögtönzött táncmulatságok, kirándulások kocsin gyalog egymást követék. Az öreg Szepesváryné a leg-szeretreméltóbb házi asszony volt. A leányok a leg-egyszerűbb mulatságnak teljes szívvel örvendettek, vagy legalább látszottak örvendezni; unalomról ugyan nem panaszkodtak.

Irének igen hű lovagja volt Kézsmárky Jánosban; Báth Klárát elfoglala majd Dénes, majd barátja Laci. És noha az udvarlás tisztán a vendégmulatás színezetével bírt, mégis Dénes bevallá magának, hogy a szép Kláráról többet gondolkodik, mint a kedély nyugalmával megfér. Ha nem volt mellette, az idő nagyon hosszúnak tetszett neki, Laci udvarlása kínos féltékenységgel tölté el. A mikor csak teheté, őrszemmel kíséré Klárát; bámulta minden mozdulatát, minden tettét.

És ebben segítségére volt édes anyja, ki nem fogyott ki a vendég kisasszony dicséretéből. De Castroni Irénben, ki folyton növekedő aggodalommal szemlélé Klára nagy befolyását, és látta, hogy őt magát teljesen elfeledték, napról-napra nagyobb lett a keserűség és boszuvágy; megvetést képzelt, a hol nem volt az; kerülte Klárát, a mennyire csak lehetett, lelkében boszút álló terveket forralt, melyekkel a hatalmas vetélytársat utjából eltávolíthatná.

— Dénes most mindig Klárával van, — mormogá egyik este, midőn Dénes a zongora fölé hajolt, melyen Klára játszik. — Eleget igyekeztem őt mulattatni, midőn a nyáron unatkozték. Akkor engem tanított a darabra, melyre most őt oktatja. Olvashatott szememben, oldalamon epedt, édes dolgokat sutogott. És most mind ez el van feledve. Nem vagyok gazdag nemes leánya; anyjának könnyületétől függök! — Jó, ha szegény vagyok is, hatalmamban áll megboszulnom magamat a szenvedésekért is, melyeket itt ki kell állanom. Nem vagyok az, kiből gúnyt lehet üzni, eljön az idő, midőn erről meg fognak győződni.

Valóban nem olyannak tűnt föl, kiből játékot lehet üzni, midőn ott állott a nehéz függöny által elfödve, vil-

lámló szemekkel, keskeny kezeit görcsösen összeszorítva, míg körmei bemélyedtek a gyöngéd húsba, és apró fehér fogaival piros ajkait harapá... De senki sem látta őt ott; senki sem gondolta, hogy e hely nem sokára mily borzasztó tragoedia színhelye leszen...

— Álmodozik ön, mikor játszik? kérdé Dénes Klárától. Gyöngé pír futá be a fiatal hölgy arcát, de a helyett, hogy szeméit Dénesre emelte volna, mint ez várta, azokat inkább gondosabban a hangjegyekre függeszté.

— Mindig így szoktam tenni, — mondá Klára félénken. Rossz szokás, elismerem. Néha egész óráig játszom, s nem tudom mit.

— Ez nagy türelempróba hallgatóira nézve, jegyzé meg Dénes nevetve.

— Hát most senkinek sem játszott?

Klára nevetett.

— Azaz, hogy Szepesváryné ő nagysága meg Irén kisasszony méltányolják a zenét, de önök urak —

— Mily jelentős félbeszakítás! Talán azért nem méltányoljuk a zenét, mert figyelmünk inkább a játszóra irányul.

— Ez által csak azt bizonyítják, hogy a művészetet igazán nem szeretik, szóló Klára élénken. A játszó az utolsó, a kire önöknek gondolnia kellene. A játszó csak gyarló értelmezője a zenének.

— De mi lenne a művészetből értelmező nélkül? Legtöbbünk számára hasonlítana a lepecsételt könyvhöz. De hagyjuk ezt. Azt szeretném tudni, miről gondolkodott oly mélyen, midőn ujjait oly álmodozóan jártatá a billentyűkön.

Klára elpirult.

— En — én legutóbbi álomra gondoltam, mondá vonakodva.

— Ah, álomra! És oly komolyan hisz ön az álomban, hogy általa éber perezeit engedni megzavartatni?

— Rendesen nem; de ez oly sajátságos álom volt, hogy nem tudom eszemből eltávolítani.

— Szabad kérdezni, mit álmodott?

Klára hallgatott. Ujjai halkán jártak a zongora billentyűin, mintha szavalatot akarna kísérni, aztán így szólt:

— Azt álmodtam, szóla, hogy sötét magányos erdőben jártam. Sehöl világosságot nem láttam, s ami még inkább megdöbbenett az a mély, teljes csend vala. Egy kis fúvalom nem mozgatta a fák leveleit. A titokzatos homály mind sötétebbé lett és vastag fekete fal-ként látszott körülvenni, melyen hasztalanul igyekeztem keresztülhatolni. Előre tapogatóztam; sajátságos félelem szállott meg, melynek minden lépésre nyomasztóbb lett befolyása. Kiterjesztém karjaimat, hogy előrehaladásomat könnyebbé tegyem; de minden, a mit érintettem, hideg, nedves volt. Kimondhatatlan kín nehezedett szívemre. E közel kétségben föltekintettem, kértem Istent, bocsátana hold- vagy csillagsugarat a borzasztó végtelen sötétségbe; aztán mintha halvány-zöld láng emelkedett volna a mozdulatlan fák fölé, s a merre e láng világított, mindenütt koponyák fenyegető alakját láttam. Minden ág ezekkel volt beaggatva, és rémületesre, midőn a világosság nagyobb lett, minden törzs esont-

váz alakját ölté: minden kiterjedő ág ezen uttalan magányban hustalan karokká lön. E rémületemben föl-sikolték, és erre fölébredtem: ez az egész!

A zongora hangjai sohajként haltak el ujjai alatt, melyeket levett a billentyűkről, míg hideg borzadás futott át tagjain.

— Ne nevéssen ki, szóla komolyan. Én nem vagyok képzelődő, de nem tudok megszabadulni attól a nyomasztó érzemeltől, melyet ezen álom okozott. A borzasztó kép egész napon át kínozott.

— Nem nevetem ki, mondá Dénes, szintén komolyan. Csak bizonyos találkozáson esodálkozom, mert a mult éjjel minden részleteiben ugyanazt álmodtam, a mit kegyed.

— Miről beszéltek oly fontoskodva? kérdé az öreg Szepesváryné, hirtelen a fiatalok felé fordulva. Kedves Klára, nem játszanék még valamit?

— Ma már nem, válaszolt Klára; hanem talán Castroni kisasszony fog énekelni? Oly nagy élvezet őt hallani!

— Kedves Irén, hajlandó ön kérésünket teljesíteni? kérdé Szepesváryné szeretetteljesen.

— Igen, főgok énekelni, szóla Irén hidegen, s oly büszkén, lángoló tekintettel vonult el Dénes mellett, hogy ennek meg kellett volna döbbsennie, ha féltékenységről általán valaha álmodott.

— Ez a kárpátvölgyi sírbolt? kérdé Klára. Minő kísérteties hely?

— Nemde, szólt Dénes s megsarkantyúzva lovát. Klára mellé vágatott. Amazok ott túl az apátság romjai. Azokon túl is van még nézni való; de esteledéskor senki sem mer ide jönni, mert azt tartják, hogy ott kísértetek járnak.

— Van annak a helynek valami története? kérdé Klára kíváncsian.

— Van, s pedig borzasztó története. Ne kívánja, hogy elmondjam, még iszonyúbb az, mint kegyed álma volt.

Klára és Dénes a többi társasággal a szép szeptemberi délutánon ellovagoltak a romokhoz; ezek szemlélése közt elmaradtak a többiektől s egészen közelbe jutottak a sírbolthoz, mely a Szepesváryéknak temetkezési helye.

Valóban kísérteties hely volt ez, mint Klára mondá. Minden oldalról sűrű lombozatu fák borulnak a holtak nyughelyére; oldalán a gyorsan rohanó hegyi patak moraja zúgott. A folyondárral befutott szürke falak szomorú romlatagságát még inkább megvilágítá a nap pírja. Nem esoda, hogy Klárán hideg borzadás futott végig, midőn körültekintett; maga a mindig derült Dénes is komolylyá, gondolkozóvá lön.

— Éz a sírbolt megérdemli, hogy megtekintsük, szóla végre Dénes. De ily félemletes helyen ön alig meri magát az én oltalmamra bízni.

Klára gyöngéden elpirult.

— Ne gondolja, hogy oly félénk vagyok, szóla mosolyogva. Én nagyon szeretném e sírbolt belsejét látni, csak . . . (itt akadozott s körültekintett,) a többiek mind elmentek, és nem gondolja, hogy vihar közeledik?

— Látok ugyan felhőt, de nem nagyobbat jó férfitenyérnél, szóla Dénes nevetve. Nem vagyok ugyan időjós, de e tiszta égben a viharnek semmi előjelét nem tudom fölfödözni.

— Hogy juthatni be? kérdé Klára, félénken letérintve a möhfödte lépcsőzetre, mely rozsdás vasajtóhoz vezetett.

— A kulcsot ott fönn, a toronyban őrzik. Ez a régi apátságban az egyedüli hely, mely még meglehetősen jó karban van. Egy 80 éves öreg itt a felügyelő, ki ragaszkodik e helyhez, s mióta csak emlékezem, mindig itt lakik. Ha úgy tetszik, elhozom a kulcsot. Néhány perez alatt a sírboltot megtekinthetjük; a társaságot aztán még könnyen utol fogjuk érni.

(Vége következik.)

LXXVI. Zsoltár.

Szavammal az Urhoz kiálték.

Szavammal Istenhez s figyelt reám.

Megálda Ő, de vajh megáld még,

Midőn leszáll a vészek éjele?!
Én karjaim Feléje tártam,

Nem is kell nékem más vigasz, nem ám,

Csak az, hogy oh! lehessenek én vele,

Mert jól tudom, mint boldogit, hiszen

Édes gyönyörje mámorában

Nem régen csaknem elepedt szívem.

S hajh! mért küzdök ma ennyi bajjal?

Zavart vagyok, nem szólhatok, szemem

Előbb nyilik, miként a hajnal,

Elmélkedem a boldog mult felett,

Eszemben az örök jövendő . . .

Lant! félre ma! Remegve kérdezem:

Az Isten vajh örökre elvetett,

Kérlelhetetlenül kiirtatom,

Vagy irgalmazni elfelejt Ő,

Vagy bosszujában nincs több irgalom?!

Megvan! . . . nem, oh! nem, . . . ime értem,

Szent Főlségednek jobbja bátorit,

Irgalmat adsz, ha jóra tértem,

Az üdvre elvezetsz, biztos vagyok,

Meggondolván örök esodáid.

Szent végzeted csodáit látom itt . . .

Utad nagy Isten! szentségben ragyog,

Ki oly nagy Isten, mint Te?! Karjaid

Csodája népeknek világít

Megváltva Jákob s József sarjait.

Láttak Téged, láttak s remegtek

A tengerek mélységes mélyei,

Nagy volt zugása a vizeknek,

És ordítottak fönt a föllegek.

Áttörve villámid hadával,

Dörgött eged és nem szünt fényleni

A villámidban rengő földkerekek, —

S mégis, bár tengervészes ár alatt

Mózes meg Áron karja által

Az üdvre elvezetted nyájadat!

Kálmán Károly.

Egy karácsonyest.

— Melati van Java hollandi író elbeszélése. —

(Vége.)

Hangja kemény és hideg volt; de nem esalódott-e a báróné? Ugy tetszett neki, mintha az utolsó szavaknál hangja nem lett volna már oly biztos.

»Gondolod, hogy valami szerencsétlenség — — mikor lehetne ezt megtudni?»

»Mikor már nagyon késő!» mondá a báró s újra elkezdé sétáját, de lépteit nem hangzottak már oly szabályosan, olykor megállott s mélyen sohajtott. A báróné is föállott és utána ment a sötét csarnokba.

»Már háromnegyed kilenczre és még senki sincs itt. Oh! nem tehetünk-e semmit, Frigyes?»

»Várni és türelemmel lenni.»

»Várni és türelemmel lenni. Oh Frigyes, ha... ha... a mit az előbb mondtál...»

A báró vállat vont és tovább ment; a báróné szomoruan visszatért.

»Ah Dóra! mond a báróné, talán egyenesen Bauerékhoz ment. Nem kérdezheted meg?»

Dóra némán fölkel s a báróné izgatottságtól remegve, székébe hanyatlott.

Pár percz múlva Dóra oly hirtelen nyitott be az ajtón, mint már évek óta nem, beszélt a báróval, s még mielőtt visszajöttét a báróné észrevette volna, a kastély ura már kirohant.

»Mi történt Dóra?» kérdé a báróné, alig hallhatólag.

»Valaki van itt, ki a báróval akar beszélni« dadogá Dóra összefüggés nélküli szavakkal.

»Beszélni... a vonatról?»

»Nem tudom... nem hiszem!»

»Oh, Istenem, mily karácsonyestve! Béke az embereknek! Béke! oh mily gúny!»

A báróné felállott, kezét tördelte: »Inkább halva! Istenem, meghallgattad az ő istentelen kivánságát? Oh, ő nem akarta ezt. Ő épugy szereti Siegfriedet, mint én. Ne hallgasd meg őt és adj nekünk békességet! Békességet!»

Térdeire rogyott s arcát a kerevet párnáiba rejtette.

Dóra kisasszony ügyekezett őt vigasztalni: »Hiszen még minden jóvá lehet. Talán túlozva van.»

A jó lélek alig tudta, hogy mit mondott.

»Túlozva! Mi van túlozva?» kiálta föl a báróné.

III.

A kis indóházi épület előtt minden a legnagyobb mozgásban volt; kiabálás, jajgatás, sirás hangzott össze-vissza.

A legközelebbi állomásról azon távirati tudósítás érkezett, hogy a vonat nem messze onnan kisiklott, és kíséző mozdonyt kértek. »Több halott s még több sebesült« hangzott a rövid sürgöny.

Az állomástönök nyugodtan beszélgetett a hivatalnokokkal s körülöttük egy körképződött, mely feszült aggodalommal leste az egyes szavakat, míg számosan a várakozók közül hangosan panaszkodtak.

Megtörve álla ott Bauer, egyik fiát kezénél fogva, másik kezével pedig nejét támogatva, ki a szerencsétlenségről utközben értesült.

Nem szóltak egy szót sem — de mit is szólhattak volna? Még minden bizonytalan volt: élet, halál, megcsönkulás, ki találhatta el, mily sors érte szép, szeretetreméltó leányukat?

»A fiatal bárót is várják« sugdosák az emberek.

»No, azért ugyan nem nagy kár — volt a nem nagyon felebaráti válasz — haragban élt atyjával.«

»Oly fiatal és oly erőteljes volt.«

Talán ez volt halotti beszéde.

A csoportok hirtelen félre léptek; az állomástönök katonás mozdulattal kezét üdvözlésre, fővegéhez emelte, s pillanatnyi csend állt be. A báró imposans alakja jelent meg.

Prémes felsője és kalapja egészen havas volt; gyalog kellett jönnie.

»Vannak már részletes tudósítások?« kérdé röviden.

»Mélóztatik várni a hadnagy urat?»

»Talán«, volt a lakonikus válasz.

Hiven szokásaihoz, a báró itt is föl s le sétált. Csak akkor állott meg, midőn a Bauer-család csoportját megpillantotta; egy kérdés ült ajakán, de nem mondta ki. Eltávozott és gondolá:

»Mit mondtam? Inkább halva mint... e mellett maradok... de az én fiam, az én szegény, szép fiam!»

S lelke néhány évvel visszazöppült, midőn Siegfried egy karácsonyestvéjén a katonai akadémiából először jött haza szünidőkre. Mily fiatal és boldog volt akkor anyja, és fiok mily virágzó, mily erős volt — és most talán szétzúzott tagokkal a vérétől festett hóban hever.

»Inkább halva — ? — nem, akkor inkább —»

E gondolatnál ismét Bauerékre bukkant, hallotta, hogyan zokogott az anya s hogyan emlegette leányának nevét.

»Menjünk haza, Minna, hasztalan várunk itt, mondá férje, ha bővebb részletek jönnek, értesíteni fognak bennünket.«

»Nem, én maradok — jobb a legrosszabb, mint a bizonytalan.«

Borzasztó gondolat villant meg a báró agyában.

»Ha a leány — és az ő fia megsebesült —»

Gyorsan elüzte magától ezen gondolatot, hogy egy jobbnak adjon helyet. Ha választanom kellene: hogy őt egészségben és sértetlenül lássam és beleegyezzem, vagy —»

A felelettel adós maradt magának; nem, szilárd akart maradni, de önkénytelenül kapaszkodott ezen szalmaszálba: talán megmenekült és akkor, akkor még minden másképen lehet.

E pillanatban a távirás kijött; mindenki feléje rohant.

»Egy elsőosztályu kocsi szétzúzva. Három halott, őt sebesült, ezenkívül a gépész, a fűtő és egy kalauz hiányzik.«

A bárónak támaszkodnia kellett. Bizonyos, hogy fia első-osztályu kocsiiban utazott. Ő a szerencsétlenül jártak közt volt.

»Antoinette másodosztályu kocsin utazott?« hallá közeliben kérdezni.

»Az ön leánya is a vonaton volt?« kérdé a báró tompa hangon.

»Igen, a mi legidős leányunk« dadogá Bauer.
 »Akkor a halál egyesíté őket.«
 »Miért, kérdé Bauerné felegyenesedve s még halálos félelmében is büszkén. Azt hiszi a báró, hogy ők együtt utaznak? Abba az én leányom soha sem egyeznék bele.»

A báró lehajtá fejét.

»Együtt vagy nem együtt! Ez volt az ő egyesülésök.

»Egy különvonatot jeleznek; ezzel alkalmasint a megmenekültek jönnek« hangzott hirtelen.

Mély csend és feszült várakozás állott be a tömegben; a legtöbb mintegy imára kulesolva tartá kezeit. A skeptikus azon megjegyzést tehette volna, hogy az imádkozás a halál aratását nem akadályozhatja már meg; — ki gondolt erre? Csupán felülről várhattak még szabadulást és vigaszt.

E pillanatban érkezik lombán a mozdony, sietségben összekapcsolt kocsikat vontatva maga után.

Mindenki előre rohan: a báró állva marad s mellette remegve Bauerné asszony: a báró — maga sem tudja hogyan vagy mikor — megragadá a nő kezét, s a nélkül, hogy számot tudna adni róla magának, vigasztalólag suttogá neki:

»Bátorság, asszonyom, bátorság — ki tudja!
 »Atyám! anyám!«

Két különböző oldalról hangzott a kiáltás; egy csinos katonatiszt borul az öreg ur nyakába és Bauerné asszony egy szép, fiatal hölgynek keblén nyugszik.

»Megmenekülve! megmenekülve! Hál' Istennek!«

»Szótlanul szorítja meg a báró fiának kezét.

»Mutass be Bauer kisasszonynak«; mondá rövid szünet után.

Senki sem sejtí, mennyibe kerül ez a büszke aggastyámnak, de legnagyobb aggodalmában a báró fogadást tett szívében és meg is fogja tartani, bármily nehezére essék is.

Pirulva s izgatottságtól reszketve hagyja magát bemutatni Antoinette s feszes bók után így szól a báró a Bauer családnak:

»Holnapig, ha engem fogadhatnak.«

Néhány perc múlva apa és fia elhajtának; mind a ketten hallgatnak, a jelenet nagyon felizgatta őket.

»Atyám, köszönöm neked!« susogá végre Siegfried.

»Beszélj el nekem mindent, a mi történt, mindent,« mondá az apa.

»Ha Antoniette nem lett volna a vonaton, nem láttok engem többé. Utrechtig első osztályu kocsin utaztam, ott ült ő fel, láttam őt a várótermen keresztül menni és egy másodosztályu kocsiba ülni: még csak egy hely maradt üresen. Én melléje ültem; ő boszankodott, hogy követtem, mert megszakított velem minden érintkezést, míg te beleegyezésedet nem adod. Nem akart velem beszélni míg a szerencsétlenség nem történt. Akkor kitünt, atyám, hogy az első osztályu kocsin, melyben addig ültem, zétzuzatott. Egyik utitársam rögtön meghalt; a másiknak mind a két lába eltört.

A báró összeborzadt, de egy szót sem szólt. Tudta, hogy hangja remegni fogna, ha egy szót szól.

A kastély nagy előcsarnoka egészen tárva volt és széles világot vetett az udvar¹havára; midőn a hintó

tompa dübörögése és a lovak csengői hallhatók lettek, a báróné a széles lépcsőn lesietett, s hű segédnőjének kíséretében a kapu alatt várakozott.

Szeméi úgy feroztak, mintha örült lett volna.

A hintó megállott s a báróné fiának karjaiban érzé magát.

»Anyám, te imádkoztál értem, susogá; e szent estvén egyetlen anyai ima sem marad meghallgatatlannul.«

»Menj be Margit; erőnek erejével meg akarsz betegedni?« mondá a báró, s a bárónő fiának karján fölvészorgott a lépcsőn.

»Anyám, ne reszkess úgy — áldd inkább a szerencsétlenségem, mert...«

Bámulva és mosolyogva nézett reá anyja, míg férjének kezét nyujtá, mondván: »Diesőség a magasságban Istennek, és a földön békesség a jóakarató embereknek!«

Fordította: **Fekete József**

TÁRCSA.

Az örményországi kath. missiók.

Örményországban tudvalevőleg a kath. vallás terjedése újabb időben nagy haladást tesz és a szakadárkök között nagy hajlandóság mutatkozik az egyház kebelébe való visszatérésre. A püspökök elhatározták missiók felállítását s e célra a Szent-László-Társulathoz is fordultak segélyért. A jézus-társasági atyák már állítottak egy missió-házat Örményországban s erre vonatkozólag fölöttébb érdekesnek tartjuk a »Die katholischen Missionen« című jeles folyóiratból átvenni egy levelet, melyet P. Amadeus de Damas, a konstantinápolyi Jézus-társasági missio főnöke Bouix jézus-társasági atyához intézett. E levél érdekes különösen azért is, mert megismertet az ottani viszonyokkal.

Hat hónap előtt, így ír de Damas, alig tartottam lehetségesnek, hogy keleti missiókhoz még valaha visszatérjek. Már belenyugodtam volt, hogy az addigi küzdelmek után mint öreg hadastyánnak kell bevárnom halálomat; s ime május havában parancsot kapok, hogy Konstantinápolyban francia rendtársaim számára házat alapítsak. Alig három hónappal később új utatást kapok, hogy Amasiában szintén állomást szervezzek. Capadociának egykor híres városa, Pontus királyainak székhelye ma már csak 25.000 lakost számlál, élükön egy pasával.

Az örményországi missio megnyitásának órája tehát ütött: hála a szent atya intézkedésének, ki ezt a mi lyoni rendtartományunkra bizta. Beyrutból három hitküldért kaptam: P. Oliviert egy francziát, továbbá Aferian és Comboz örmény atyákat. Szent Ignác ünnepének előestéjén egy kis orosz gőzösre szálltunk, azon biztos reményben, hogy legfőlebb két nap alatt a hajdani mithridatesi birodalom határaihoz érünk. A Bosporusból való kimenetelünkön azonban heves vihar fogadott. A Fekete-tenger hatalmasan izgatott volt; járművünket tomboló hullámai mint könnyű parafadugót ide-oda dobálták. Semmi sem állhatott meg a lábán: asztalok, székek, minden halomra dőlt, s egyik oldalról a másikra repült, a szerint a mint a vihar a hajót majd a jobb, majd a bal oldalára fektette. Ily túlerővel szemben kijelenté a kapitány, hogy le van győzve s visszavonulót íratott. Megfordultunk tehát s visszamentünk a Bosporusba, hol az európai part egy sziklaelőfoka mögött oltalmat kerestünk. Itt 24 órát kellett töltenünk s folytonosan himbáltatnunk magunkat.

Harmincz év előtt már volt egyszer alkalmam megismerni a Fekete-tenger rémeit. Akkor, nagyszámu katonáinkon kívül

lovaikkal együtt, egész hadi arsenal volt a földézetben. Ágyúk, löpor, könnyű és nehéz ütegek voltak a hajóban s a földézetben fölhalmozva: mindez a hatalmas Sebastol elleni ostromra. Kezdeténél állottunk azon két borzasztó ének, melyet akkor Krimában voltunk töltendők. Ma sokkal békésebb ügyben járunk; a halálhozó kard helyett most az üdvosztó keresztet viszzük; azért megyünk, hogy Isten igéjét hirdessük.

De mily utazás volt ez! A vihar csillapodott ugyan egy kissé, a tenger azonban még mindig dühöngött s gőzöszünk csak ugy recsegett a hullámoknak verése alatt. Végre, az ötödik nap reggelén, miután az egész idő alatt folyton Kis-Ázsia partja mellett hajóztunk. Samsunban horgonyt vetettünk. Ez egy jelentéktelen kis város a Fekete-tenger déli partján, mintegy 60 stadiumnyira (1½ mérföldre) a szép »Amisus« romjaitól. A tenyészet az ázsiai part ezen oldalán páratlan. Számtalan nyáj legel a haldús vizektől öntözött gyönyörű mezőkön. Innen vette, mint tudósok bebizonyították, a cseresznye (cerasus) latin nevét. Luculus, ki ezen gyümölcsöt nagyon szerette, ezen a tájon ismerte meg először Cerasus város közelében s innen vitte át Olaszországba, hol hazájának nevével keresztelték el.

Alig voltunk a parton, már egy fiatal örmény ajánlgatta nekünk »nagy szállodáját« és annak vendégszeretettét. Egy nyomorult pálinkamérés volt. Egy nagy helyiség a felső emeleten épenannyi tért adott, hogy pokróczainkat kiteríthettük; de az a hely egyszersmind találkozási és versenytér volt a patkányok s a teremtésnek egyéb csipő és szuró lényei számára. A következő nap kora hajnalán siettünk innen szabadulni.

Négy szekér képezte karavánunkat. Három a podgyászunkat szállította, a negyediket mi ültünk. A tengelyre erősített mozdulatlan szekér borzasztóan rázott. Ruganyokon nyugvó kocsi-üléseket nem ismernek itt. Alig utaztunk két órányt, már felfordult szekerünk s mind a négyen a porban hevertünk. Leráztuk magunkról, a mint tudtuk, s azután újra folytattuk utunkat. Esti 4 óra felé egy állomásnál megállottunk, s az éjet szándékunk volt ott tölteni. Vezetőink azonban rábeszéltek, hogy hajtassunk még két órányra, mert ez az utrész elragadóan szép. Engedtünk nekik s egy borzasztó erdőbe vitték beünket, hol még becsületes ut sem volt. Szekereink minden pillanatban fölfordultak, a podgyász a köveken görgött, a bőröndök zárjai fölnyitak. S mégis kénytelenek voltunk tovább menni, mígnem sötét éjjel egy nyomorult faluba érkezttünk, hol tőrhető szállást találtunk. A szoba épen elég tág volt arra, hogy négyen egymás mellett elfértünk. A szélnek minden oldalról szabad bejárata volt. Vacsoránk kenyérből és bivalytejből állott. Végre az álom mégis erőt vett rajtunk. Másnap reggel az utazást folytatnunk kellett. Ezen a napon legálább jobbnak találtuk az utat. Fuvarosaink éltek az alkalommal s lovaikat ügetésben hajtották; hanem, elképzelheti, hogy ezt meg is éreztük. Este felé megint kezdődtek a felfordulások; másnap pedig ismétlődtek a tegnapi nap nyomorúságai. — Végre délutáni 3 óra táján befordultunk Amazia kopár sziklaktól környezett völgyébe.

Most a legelső nehézség az volt, hogy egy alkalmas házat találjunk. Egy Leo Imbert nevű francia kereskedő azonban szíves volt ezen zavarunkon segíteni. Kertjében egy kis török ház állott, melyet rendelkezésünkre bocsátott. Két atya a szobában terítette ki szőnyeget, míg én és a világi fráter a lépcsőfokon készítettünk magunknak nyughelyet. Ez a tiszteletré méltó öreg ur már 20 év óta becsülete hazánkban és szent vallásunknak ezen a távol vidéken. Lakásánál folyton fenntartott egy kápolnát. Az áldozárok, kik időnkint itt misét tartottak, mindig

részesültek vendégszeretetében, és egyetlen hittérő sem utazott át a kerületen, a nélkül, hogy Imbert meg nem hívta volna, hogy szálljon hozzá. Gondok és fáradságok megfiehértették haját; a súlyos csapások közepett, melyek érték, ugy tünik föl előttem mint a villámtól sújtott tölgy. Néhány nap alatt a halál megfosztotta legidősb fiától, nejétől és vejétől. Egy hűtelen kalmár teljesen tönkre akarta őt tenni, de a jószágos Gondviselés még idejekorán megakadályozta. Este láttuk őt mint egy patriarkát kis családja közepett, mely három erőteljes fiuból és a fiatal özvegyből áll, két gyermekével.

(Vége következik.)

RÖVID HIREK.

* **Legfelsőbb adományok.** A király ő Felsege a komáromi protestáns nőegyletnek egyleti czélokra 200 frtot, Selmeczbánya városának a stefultói iskola felépítésére 200 frtot, Grénitz község tüzkárosult lakosai részére 1000 (egyezer) frtot, az erdőgyoroki hely. hitv. evang. hitközségnek templomépítésre 150 forintot, a zehereji hely. hitv. evang. hitközségnek iskolaépítésre 100 frtot, a sárospataki tüzoltó egyletnek 100 frtot adományozott magánpénztárából.

* **A nagycsütörtöki lábmosás** az udvarnál Bécsben a szokásos szertartással végeztett. A lábmosásnál szerepelt 12 férfi és 12 nő koldus életéveinek száma 2169 év, átlagos kor tehát 90 év.

* **A husvéti szent ünnepek** alatt valóban lélekemelő látványt nyújtottak a vallásos kebelnek a főváros katolikus templomai. Budapest kath. lakossága hagyományos vallásossággal és benső áhítattal ünnepelte a Megváltó feltámadásának nagy emlékét. Templomaink mind a két napon zsufolásig megteltek ajtatoskodókkal s a ki elég korán nem jött, annak valóban elég nehéz volt bejutnia. A fölszálló tömjénfüst, a hálaadó ének, az ezrek kebléből fölhangozó Alleluja! az orgona olvadó hangjai s a mély ajtatosság, melylyel a község az isteni tisztelet szertartásai alatt imáját végeze, lehetlen, hogy áhitatra ne ragadja a legelfásultabb ember keblét is, ki talán csak azért tévedt Isten házába, hogy ott valami bámulni valót keressen. A főváros katolikus lakossága nagy többségében vallásos s a husvéti ünnepek alatt újból tanuságot tett erről. — Az időjárás az ünnepeknek nem kedvezett. Husvét első napján zord, hideg idő volt, hétfőn délelőtt havas eső, délután pedig folytonosan esett.

* **Halálozás.** Ivádi Ivády Rudolf főesperes, prépost plébános f. hó 5-ikén, életének 58. évében, hosszabb szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után Budapesten elhalálozott. Hült tetemei folyó hó 8-án tétettek örök nyugalomra a hevesi sírkertben. Béke hamvaira.

* **Petőfi Sándor** szüleinek hamvait a mult héten a budapest-ferenczvárosi temetőből a Petőfi-társaság megbizottjainak jelenlétében a kerepesi uti temetőbe szállították.

* **A szerajevói r. kath. templam** építési költségeinek fedezésére a közös pénzügyminiszteriumhoz eddig 41.287 frt 5 krnyi adomány folyt be.

IRODALOM.

— Megjelent s beküldetett: **Pály Ede költeményei.** 1878—81. Szerző kiadása. Sárköz, Szatmármegye. Füzve 1 frt 50 kr. — Félvászon kötéssel 1 frt 75. Diszkötésben 2 frt. Növendékpapoknak, néptanítóknak és gymnasiumi tanulóknak 50 krrel olcsóbb. Pály Ede költeményei legnagyobb részben elszórtan megjelen-

tek a katholikus lapok hasábjain, s most itt egybegyűjtve látnak napvilágot. Szerző jól tette, hogy egy csokorba fűzve adta azokat a katholikus közönség kezébe, mely élvezettel s épüléssel fogja újra olvasni, a fiatalabb nemzedék pedig vallásos érzelmeiket s lelkesedést fog meríteni belőlök. Szigorú kritika talán egy-kettőt kihagyott volna e gyűjteményből, de azért ez nem von le semmit az egésznek becséből.

— Az »Uj Magyar Sion« egyházi folyóirat márcziusi füzete a következő tartalommal jelent meg: Canterburyi szent Tamás. Várnaitól. — Paulai szent Vince leányai hazánkban. Szöllősy K-tól. — Norvég-missió Horváth Ferencztől. — Hegyi sétat, Várnaitól. — Logikai következtetések Jézus Krisztus életéből. Dobos és Spett-től. — Irodalom és művészet. — Vegyesek.

MINDENFELE.

Egy öreg költő. Fontenelle költő születésének századik évfordulóján épen a párisi operaszínházban volt, midőn egy angol belépett páholyába s bemutatva magát, így szól: »Csupán azért jöttem Londonból Párisba, hogy a híres költőt ismerni tanuljam!« — »Időt engedtem önnek eleget, hogy ezt tehesse!« felelt mosolygva az öreg költő.

Staël asszony, a szellemes francia író, nem igen kellemes külsővel bírt, de e helyett azon gyöngéje volt, hogy magát szépek tartotta. Egyszer a tudós Lalande közte és Recamier asszony között ült, ki Páris leghíresebb szépségei közé tartozott. Az ünnepelt mind a két hölgynek bókot akart mondani s lelkesedve fölkiáltott: »Mily boldogan ülök én itt szépség és szellemesség között!« Staël asszony hirtelen hozzátette: »Pedig ön ezek egyikével sem dicsekedhetik.«

Paganini-keztük. Paganini egy napon Párisban egy divatkereskedésben keztüköt kért. Zsiraff-keztüköt mutattak neki, melyek akkor épen a legdivatosabbak voltak. Paganini tréfásan e szavakkal visszautasította: »Nincsenek más vadállatból keztükői?« — »A zsiraff-keztükön kívül, felelé a kiszolgáló sárgéd, a legdivatosabbak jelenleg a Paganini-keztük.«

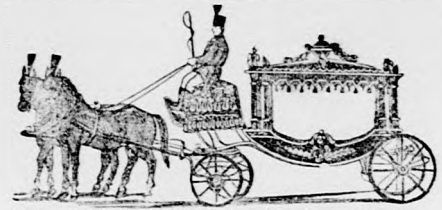
Kegyeltlenség állatok irányában. A külföldi sajtóban napról-napra hangosabbak a felszólalások azon kegyeltlenségek ellen, melyeket a tudomány nevében állatokon elkövetnek. Vajjon az ugynevezett vivisectiók valóban oly szükségesek-e, nem tudjuk megítélni; annyi azonban bizonyos, hogy a vivisectiók az ember érzését, kit a tudomány nem fanatizált, a legfájdalmasabban sértik. Midőn Flórenczben egy előkelő orosz nő megtudta, hogy a szeretetreméltó hölgy, ki oldalánál ült, a Flórenczben élő dr. Schiffnek a neje, borzadva felállott, mert nem tudta megtűrni szomszédságában azt a nőt, ki oly férfiut szeret mint dr. Schiff, kit ő jobban utált a leggonoszabb gyilkosnál. Dr. Schiff tudnillik egy év alatt — a tudomány szolgálatában! — nem kevesebb mint 14,000 kutyát halálra kinezott. A flórenczi nép pedig annyira fölháborodott a doktor ur ellen, hogy a házat le akarta rombolni, s a hírhedt physiologusnak meg kellett szöknie a városból.

Jótevény adakozások.

Pály Ede sárközi piébános egy hive a Szent László-Társulatnak 2 frt.

HIRDETÉSEK.

Lipót-utca 6. sz.

HOFFMANN KÁROLY
budapesti temetkezési vállalat

IV. kerület, Lipót-utca 6. szám.
VI. kerület, nagy mező-utca 10. szám.

Elvállal temetkezéseket 6 különféle osztályzat szerint s elismert olcsó árakon 15, 20, 25, 40, 60 és 400 frton felül.

Halott-szállítást

előírat szerint kétszeresen elzárható érczkoporsókban a bel- és külföld minden irányában. Nagy raktar fényezett és fénymázzal bevont

fa- és érczkoporsókban.

Továbbá minden a temetkezési szakmába vagó tárgyak, felszerelések, tarlatan, selyem és atlaszban.

Diszes ravatalok.

ábrándsirkoszorúk moha, fű vagy levélalakban.

A t. gyászoló családok kívánalmára teljes részletesezt árjegyzékek könyvalakban rendelkezésre állanak. 2-10

Lipót-utca 6. sz.

Cs. kir. kiz. szab. cipőgyár. Több kiállításon kitüntetve.

Temesváry Mór,

Budapest,
király-utca 1. sz.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Nőknek.

Eberlasting czugos-topán frt 2.70
Eberlasting czugos-topán
20 cm. magas legf. nemű frt 3.20
Bőr-topánok 20 cm. magas
erős kettős talppal frt 3.20

Uraknak.

Topán chagrín vagy wicksos bőrből erős talppal frt 3.80
Topán borjúbőrből erős kettős talppal frt 4.50
Borjúbőr vagy bagaria eszima hosszú szárral és kettős talppal frt 9.—
Megrendelések utánvét mellett pontosan eszközöltetnek.
Bővebb képes árjegyzék kívánatra ingyen. 7-8

A pesti magyar kereskedelmi bank

(V. Dorotya-utca 1. alapított 1842-ben. befizetett részvénytöke öt millió forint.)

ezennel közhírré teszi: miszerint folyó évi április hó 1-től elfogad betéteket **takarékpénztári könyvecskékre.**

A betétek, továbbá interkedésig, 4% al. évi felemondás mellett 4% al. kamatoztatnak. — A bank kibocsájt továbbá

100-os pénztárjegyeket és elfogad esetről-esetre megállapítandó kamattal mellett **pénzbetéteket folyószámlára,** melyek felett a betevő **Chequek** utjan rendelkezhetik.

2-2

Az igazgatóság.

Dr. KATSCH

Egészségi kávéja

Dr. Katsch Ferdinánd vénye szerint Stuttgartban egyedül valódiilag gyártva

FRANCK HENRIK fiai által Ludwigsburgban.

Teljesen pótolja a valódi kávét!

Tejjel élvezve, ajánlatos mint jóízű, erős

NÉPTÁPSZER.

vagyis oly kávé, mely az idegeket nem támadja meg, ellenben igen egészséges, tápláló és könnyen emészthető; kétszeresen ajánlható oly egyéneknek, kiknek gyomruk gyenge, szív- és idegben szenvedőknek, valamint igen finom kávé-illatánál és nagy olcsóságánál fogva azért is, mert — valódi kávé hozzáadása nélkül is — főzhető.

Kapható az ország minden nagyobb és kisebb fűszerkereskedésében. 3-10

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész-utca 13-dik szám.) — Felelős szerkesztő: **Ágoston Antal.**

Budapest, 1882. Nyomatott az Athenaeum r. társ. nyomdájában (Ferenziek-tere Athenaeum-épület).